

POSUDEK

na diplomovou práci Lyudmily Izmailovy „Evropský standard ochrany lidských práv a základních svobod ve vztahu k zákazu mučení“

Diplomová práce je věnována problematice mezinárodní ochrany lidských práv. Práce byla vypracována v březnu 2012. Je členěna na úvod, čtyři části a závěr, její rozsah je 87 stran. Účelem diplomové práce je prozkoumat současný obsah pojmu zákazu mučení tak, jak vyplývá z evropského standardu ochrany lidských práv. Za neméně důležité považuje diplomantka i podrobnější rozpracování vazby evropské ochrany lidských práv na systém univerzální, který je zabezpečován Organizací spojených národů (str. 4). Na základě stanovených cílů se diplomantka snaží prokázat tři teze.

První část diplomové práce je zaměřena na základní pojmy a vývoj mechanismů ochrany lidských práv. Zmiňuje se o Všeobecné deklaraci lidských práv a mezinárodních paktech o lidských právech z roku 1966. Na str. 7 zmiňuje, že o dva roky později vznikla Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Autorka asi měla na mysli po Všeobecné deklaraci lidských práv. Zmínka o Soudním dvoru Evropské unie na str. 8 působí poněkud nekoncepčně. Následně uchazečka zmiňuje judikaturu Soudního dvora, není jasné o jaký soud jde. Z poznámky se dá soudit, že se jedná o Mezinárodní soudní dvůr (str.9)? Následně se autorka opět zmiňuje o systému ochrany lidských práv v rámci Evropské unie jako o druhém systému lidských práv (str. 10). Následující kapitola diplomové práce je věnována univerzální úpravě zákazu mučení včetně specializovaných instrumentů. V této části se autorka zabývá i Úmluvou proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, Ženevskými úmluvami na ochranu obětí války. V této souvislosti vyvstává otázka jaký je vztah instrumentů v oblasti lidských práv k mezinárodnímu humanitárnímu právu? Zejména aplikovatelnost pravidel o ochraně lidských práv i na ozbrojené konflikty. Následuje zmínka o partikulárních instrumentech v oblasti zákazu mučení pokud jde o úpravu americkou, africkou, či na třech řádcích zmíněnou Arabskou chartu lidských práv (str. 32).

Třetí kapitola je věnována systému ochrany lidských práv v rámci Rady Evropy. Pozornost věnuje zejména úpravě zákazu mučení v rámci Rady Evropy. Zaměřuje se také na úpravu v Dodatkovém protokolu č. 14 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv. Rozebírá i judikaturu Evropského soudního dvora pokud jde o čl. 3 Úmluvy – zákaz mučení. Podle

tohoto Soudu musí mučení dosáhnout minimálního stupně závažnosti (str. 47). Co je tím míněno? V této kapitole autorka analyzuje i jednotlivé případy kterými se zabýval Evropský soud pro lidská práva, které se vztahují ke zkoumané problematice. Následně se věnuje i sociálnímu pohledu Evropského soudu pro lidská práva na zákaz mučení. V jakém případě se v této souvislosti dá zanedbání zdravotní péče považovat za mučení ve smyslu čl. 3? Čtvrtá kapitola diplomové práce je zaměřena zejména na odpovědnost států za porušení zákazu mučení a jiného špatného zacházení. Na str. 71 autorka konstatuje, že v případě porušení povinnosti vůči státu či skupině států je poškozený stát oprávněn použít legální protiopatření. Tento způsob ochrany jednotlivce před mučením však nepovažuje za způsob praktický, z jakého důvodu?

Pokud jde o celkové hodnocení, je zřejmé, že se diplomantka s danou problematikou podrobně seznámila. Autorka naplnila cíle své práce a prokázala i teze, které si vymezila. Podařilo se jí vytvořit ucelený pohled na problematiku zákazu mučení. Prokázala schopnost pracovat s judikaturou. Po formální stránce je práce napsána srozumitelným jazykem. Pokud jde o použité zdroje a literaturu, použila uchazečka primární zdroje (dokumenty), judikaturu a řadu děl české i zahraniční literatury a také internetové zdroje. Práce obsahuje i rozsáhlý poznámkový aparát (273 poznámek pod čarou).

Diplomovou práci **doporučuji** k ústní obhajobě a hodnotím jí známkou **výborně**. Při ústní obhajobě by mohla diplomantka odpovědět na otázky a připomínky z posudku a dále na otázku: jak se odlišuje ochrana lidských práv podle Evropské úmluvy o ochraně lidských práv od ochrany lidských práv v rámci Evropské unie, zejména jaké jsou možnosti jednotlivce dovolávat se svých lidských práv podle těchto systémů?

V Praze dne 30. května 2012

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.